

& quibusvis aliis exinde sequitis, nec non pia mem: Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus Apostolicis, ac praedictis Pii Praedecessoris literis in iis, per quas Protectori Cardinalatus honore praefulgenti, seu Episcopo existenti huiusmodi differentias, & controversias inter ipsos Patronos orientes standi facultatem tribuit, nec non ipsius Collegii, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Ferrariae sub Annulo Piscatoris die 5. Septembris 1598., Pontificatus nostri Anno Septimo.

CLXXXVIII.

De luctuosa Tyberis inundatione in Urbe, & ejus Districtu, indictioneque publicarum supplicationum ad divinam misericordiam implorandam.

CLEMENSE EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Clero, & Populo Almae Urbis nostrae, ceterisque Christianis in eadem, ejusque districtu existentibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Manus Domini, manus Patris, quae sola dum juste vulnerat, pie medetur; ipsa tetigit Nos, filii dilectissimi. Fluvius Tyberis extra alveum, ripasque suas diffusus, tanta aquarum copia Urbem, suburbia, prata, & agros inundavit, & in tantam non in planis solum, sed in editioribus etiam locis, crevit altitudinem, quantum neque Nos, neque majores nostri meminere. Quae Urbis facies, quis aspectus per hos dies fuerit, plane luctuosus, & miserabilis, quae hominum, aedificiorum, & rerum ad vitam victumque quotidianum necessarium pernicies, & jactura extiterit, nec sine acerbissimo doloris sensu commemorari potest, nec certe commemorari est necesse. Vos ipsi oculis vestris cuncta perspexistis, & passi estis, & Nos etiam vidimus; oculisque, & manibus in Coelum elevatis, cum praedoloris magnitudine cor nostrum disrumperetur, & quasi cera colliquefactum esset, omnium miseriam paterno affectu, & miseratione complexus sumus.

§.2. Sed hujus tantae eluvionis, & calamitatis causa, non ex principiis naturalibus curiose nimis inquirenda sunt, & ex eorum opinionibus, qui dicentes se sapientes, stulti facti sunt, tamquam si gentes essemus, quae ignorant Deum; sed potius, ut Christi-

Tyberis inundatio maxima & luctuosa.

Propter gentium peccata evenisse, minime dubium.

anos decet, in timore, & tremore, veniorem, magisque intimam harum aeternarum originem intra nosmetipsos pervestigemus. Ac nisi Nos ipsos fallere, & decipere velimus, peccata ipsa respondebunt Nobis, & iniquitates, quae multiplicatae sunt nimis coram Deo. Abyssus enim peccatorum abyssum aquarum, & inundatio inundationem evocavit.

§.3. Ne tamen, filii, pusillo animo sitis, neve, quod absit, cor vestrum obduretis, ut indomiti, & obstinati peccatores solent, qui plagis Dei deteriores fiunt, quorum miseriam, & miserandam conditionem exprimit Jeremias verbis illis: Domine percussisti illos, & non doluerunt, attrivisti eos, & reuerunt accipere disciplinam: induraverunt facies suas supra petram, & noluerunt reverti. Vos autem, filii, non sic; sed revertimini ad Dominum in toto corde vestro, in jejunio, & fletu, & planctu, & poenitentiae salutaris tabulam apprehendite, ne pereatis in diluvio aquarum multarum irae Dei, & justis iudicii ejus. Deus enim noster pius est, & misericors, & praestabilis super malitia; qui non vult mortem peccatoris, sed magis ut convertatur, & vivat. Plaga haec, si sapitis, si intelligitis, si novissima providetis, non est ad mortem, sed ad salutem. Corripuit vos Dominus, sed non in furore suo, immo vero in visceribus misericordiae suae, ut Pater, qui hic, in hac brevi, & caduca vita filiis flagella adhibet, ut in aeternum parcat. Quem enim diligit Deus castigat, & tamquam filiis offert se vobis. Surgite, & vos cum filio prodigo, & ite ad Patrem vestrum, qui vos vocat, qui apertis brachiis vos expectat, & ad complexum, & pacem, & reconciliationem invitat. Clamate ad Dominum in fortitudine, & ex intimo corde verba illa pronunciate: Omnia quae fecisti Nobis, Domine, in vero iudicio fecisti, quia peccavimus tibi, & mandatis tuis non obedivimus, sed da gloriam nomini tuo, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Denique convertatur unusquisque a via sua mala, & qui Ninivitas peccantes imitati estis, imitamini poenitentes.

§.4. Ite ad Matrem Gratiarum, & Advocatam peccatorum, ad Beatissimam semper Virginem Dei Genitricem Mariam, & illius opem, atque auxilium implorate. Ite ad Gloriosissimos Apostolorum Principes Petrum, & Paulum, peculiare Patronos hujus Almae Urbis, cui Evangelii doctrinam cum sanguine tradiderunt. Hi enim sunt Gloriosi Principes Terrae, & Patres, & Pastores Ecclesiae; praecipue vero Urbis Romae, qui eam ad hanc gloriam provexerunt, ut Gens Sancta, Populus electus, Civitas Sacerdotalis, & Regia, per sacram Beati Petri Sedem caput Orbis esset, latius praesideret religione divina, quam dominatione terrena. Obite in spiritu humilitatis, & animo contrito sacras Beatissimorum Apostolorum Basilicas, & fortissimorum Martyrum memorias, quibus velut propugnaculis Roma cincta est.

Admonetur quisque, ut revertatur ad Dominum.

Et Mariae Virginis, ac Principum Apostolorum auxilium imploret.

Celsetque a viciis, & sequatur virtutes.

Plorate coram Domino, & preces cum lacrymis fundite, ut per merita, & intercessionem Sanctorum qui cum Christo regnant, veniam, atque indulgentiam impetremus.

§.5. Pacem igitur cum fratribus habete, cessent odia, & inimicitiae; ne, si manus plenas sanguine extendatis, avertat Deus oculos suos a vobis. Libido, intemperantia, luxuries tollatur, & caetera vitia, quibus iracundia Dei provocatur. Vigeat modestia, temperantia, & misericordia in pauperes. Nunc latissimus pietati propositus est campus, ut ii potissimum, qui ditiores sunt, peccata sua elemosynis redimant, & pauperum inopiam sua abundantia sublevent. Quod ut omni cum alacritate faciant, illos, quanta possumus cum efficacia, in Domino hortamur. Nam si propter omnium peccata haec plaga a Deo immissa est, ad omnes, seu pauperes, seu divites pertinere debet, vel per misericordiam, vel per miserationem; ut dum corporis nostri, quod unum est in Domino, membra quadam participantur, caetera compatiuntur. Sumite igitur arma militiae nostrae, non carnalia, sed potentia Dei, quibus ipse Deus exercituum fortissimus, & omnipotens vincitur; poenitentiam, orationem, jejunium, & elemosynam. His enim placatur Deus, qui si viderit opera vestra bona, & quia conversi estis ab omni via mala in sinceritate cordis vestri, revertetur & ipse a furore irae suae, & non peribitis.

Indicit Clemens solennes supplicationes ad Basilicas S. Mariae Majoris, & S. Petri.

§.6. Atque ut tanto ardentius ad divinorum Sacramentorum medicinam accuratis, & ut veterem hominem exuentes mente, & spiritu renovati, ambuletis in novitate vitae: Nos ad Basilicas Principis Apostolorum, & Sanctae Mariae Majoris de Urbe proxima hebdomada, quarta videlicet hujusce mensis Januarii diebus per Nos eligendis, solennes supplicationes, & processiones, ut moris est, indicimus. Ad quas Basilicas, vel earum alteram, Nos ipsi una cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ac Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in Romana Curia existentibus, ac Christianorum Regum, & Principum Oratoribus in Urbe commorantibus, aliisque Praelatis, atque Officialibus Romanae Curiae, & Magistratibus ejusdem Urbis, vobisque Clero, & Populo comitantibus, debita animi, & corporis demissione supplices adire, ipsasque supplicationes, & processiones celebrare constituimus.

Hortatur morantes Romae, ut easdem Basilicas, exterofque, ut designandas Ecclesias visitant, & pia opera, quae hic praescribuntur, adimplant.

§.7. Ut vero a divina bonitate, atque clementia uberiores communis, ac salutaris poenitentiae fructus capiamus, vos universos, & singulos, caeterosque utriusque sexus Christianos, in dicta Urbe ejusque districtu existentes, per viscera misericordiae Dei nostri hortamur, atque obsecramus, ut qui in eadem Urbe erunt, dicta hebdomada, vel saltem altera sequente, postquam praesentes literae publicatae fuerint, salutari poenitentiae Sacramento ad praeteritas culpas diluendas sic se praeparent, ut Deus placatus flagella suae iracundiae aver-

tat, Romam ab omnibus periculis eripiat, ac populum in Urbe, ejusque districtu existentem, salvum, atque incolumem tueatur. Et vos quidem, & ii qui in Urbe fuerint, praedictas Principis Apostolorum, & Sanctae Mariae Majoris de Urbe Basilicas, aut earum alteram; qui vero extra Urbem in dicto districtu extiterint, Ecclesiam, seu Ecclesias per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut de eorum mandato, & iis deficientibus, per eos, qui ibi curam exercent animarum, deputandam, seu deputandas, quocumque die, vel quibuscumque diebus ejusdem, vel sequentis hebdomadae, saltem semel devote visitent, & quarta, ac sexta feria, & Sabbato ejusdem hebdomadae, vel sequentis jejunent; & praeterea pauperibus, & indigentibus personis, aut locis piis elemosynas arbitrio suo erogent, atque intra hoc tempus tam primam, quam secundam hebdomadam, alicui Presbytero ab ordinario loci approbato, peccata sua constentur, & Dominica prima, aut secunda, vel alio dicta prioris, aut sequentis hebdomadae die, ut supra dictum est, sanctissimum Eucharistiae Sacramentum devote suscipiant. Regularibus vero personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, aut aliis in carcere existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui superius expressa, vel eorum aliqua facere, & implere nequiverint, Presbyter Confessorius, quem elegerint, praedicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutandi, vel in aliud proximum tamen tempus prorogandi facultatem habeat.

Indulgentia eisdem elargitur.

§.8. Quae omnia, ut vos, & praedicti Christiani eo libentius praestare studeatis, quo uberius spiritualibus muneribus, & gratiis vos reficiendos esse cognoveritis; de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Deus nobis licet indignis, contulit, thesauros Ecclesiae, quorum dispensatores ejus benignitate facti sumus, copiose aperientes, universis, & singulis praedictis, qui praemissa modo, & forma praescriptis fecerint, & impleverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, veniam, & remissionem, sicut in Anno Jubilaei visitantibus certas Basilicas intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus, & impertimur. Nec non iisdem Christianis utriusque sexus tam Laicis, quam Ecclesiasticis, sive secularibus, sive cuiusvis Ordinis, & Congregationis, seu instituti Regularibus, indulgemus, ut sibi eligere possint quemcumque Presbyterum confessorium tam saecularem, quam cuiusvis Ordinis, vel instituti regularem ex approbatis ab Ordinariis locorum, ut praefertur, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & censuris, a jure, vel ab homine, quovis modo, & causa latis, seu infli-

inlicitis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis, quantumvis gravibus, & enormibus etiam in casibus tam locorum Ordinariis, quam nobis, & Sedi Apostolicae, etiam in literis die Coenae Domini legi consuetis, atque alias etiam per quascumque nostras, vel Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reservatis, in foro tantum conscientiae, hac vice solum absolvere: & insuper vota quaecumque (Religionis, & Castitatis dumtaxat exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, ac aliis ejus arbitrio injungendis, possint, & valeant.

§.9. Mandantes propterea, & in virtute sanctae obedientiae districte praecipien. omnibus Venerabilibus Fratribus Episcopis, & aliis quibuscumque locorum dicti districtus Ordinariis, & aliis supradictis, ad quos pertinuerit, ut cum praesentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim per suas Ecclesias, Civitates, Oppida, Terras, Loca, Dioeceses publicent, & promulgent, & publicari, ac promulgari faciant, Cleroque, & Populo sibi subiecto solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent.

§.10. Per praesentes autem non intendimus super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate quoquo modo contracta aliquam facultatem tribuere, dispensandi, seu habilitandi, aut in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae. Neque etiam iis praesentes nostras literas, qui ab aliquo Judice excommunicati, suspensi, vel interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis hujusmodi Jubilei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, neque pariter hereticis, aut schismaticis specialiter declaratis, seu condemnatis, ullo modo suffragari posse, aut debere.

§.11. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, praesertim quibus absolvendi facultas in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilei, indulgentiarum, aut facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant; nec non regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive institutorum Regularium, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque institutis, quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specifica,

Insuperque Ordinarius districtus Urbis, & alii hanc publicent concessionem.

Restitutio facultatis concessitum.

Derogatio contrariorum

& individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut expressio habenda, vel quavis alia forma exquisita ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac forma in illis tradita penitus pro servata habentes, hac vice specialiter nominatim, & expresse ad effectum praesentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.12. Volumus autem, ut praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur his ipsis literis, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo nono, decimo kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Transumptorum fides.

D.P. An.VII. 23 Jan. 1599.

CLXXXIX.

Quod Monachi Congregationis Beatae Mariae Fulien. Cisterciens. Ordinis Sancti Benedicti, in Processionibus, aliisque actibus publicis, omnibus Fratribus Mendicantibus praecedant.

Institutionem hujus Congregationis vide in Constit. XLIV. Sixti Quinti. Religiosos. Tom. IV. Par. IV. fol. 211.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

R Egis pacifici, qui regnat in Coelis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ad ea, per quae personarum quarumlibet, praesertim vitam Monasticam ducentium, & mundanis spretis illecebris in solitudine pie vitae, & assiduis orationibus vacantium, quieti, & tranquillitati consultur; ac litibus, & controversiis, quae inter personas praefatas, & alios Regularis vitae professores ortae sunt, & oriri possunt, occurritur, libenter intendimus; & his, quae propterea provide decreta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a nobis petitur, Apostolici muniminis adiicimus firmitatem.

§.1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Joannis a Sancto Nicolao Procuratoris generalis Congregationis Beatae Mariae Fulien. Cisterciens. Ordinis, petitio continebat, quod alias Congregatio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super negociis Episcoporum, & Regularium deputatorum ad litibus, & controversiis, quae tunc ortae erant, & oriri poterant in futurum, inter Monachos, & Fratres dictae Congregationis Fulien. hujusmodi ex una, ac Fratres Ordinum Mendicantium partibus ex altera, ratione praecedentiae in processio-

Congregatio Episcoporum, & Regularium censuit in actibus publicis Monachos Congreg. Fulien. praeferebat esse Fratres Mendicantibus.

cessionibus, & aliis actibus publicis, salubriter obviandum, & occurrendum; re diligenter, & mature discussa, Fratres dictae Congregationis, uti Monachos praeferebat esse, ac praeferi debere Fratribus Mendicantibus, primumque, & digniorem locum in functionibus, & actibus publicis jure obtinere: nec Monachos dictae Congregationis a Fratribus Ordinum Mendicantium hujusmodi in hoc molestari posse, neque debere censui, & ordinavit, prout in ipso decreto, & scripturis desuper confectis plenius continetur.

Sed hoc decretum non servabatur in Civitate Burdegalensi.

§.2. Et licet decretum hujusmodi ubique inviolabiliter ab omnibus observari, nec illi in aliquo contraveniri deberet; nihilominus dilecti filii Fratres dicti Ordinis Mendicantium Civitatis Burdegalensis illud non aliter observantes, dilectos filios Monachos Monasterii dictae Congregationis in dicta Civitate existentis, litibus, & controversiis, causa, & occasione praecedentiae hujusmodi involvere, ipsamque praecedentiam sibi attribuere, & arrogare non desistunt in non leve praedictum Monachorum Congregationis hujusmodi. Quare pro parte Joannis Procuratoris generalis hujusmodi, ne amplius Monachos dictae Congregationis super eadem praecedentia ab ipsis Fratribus Mendicantibus, vano praetextu contingat impediri; & ad litibus, & controversiis hujusmodi jam de praesenti ortis, & in futurum verisimiliter orituris mature obviandum, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus tranquillitati Monachorum dictae Congregationis Fulien. consulere, ac alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Clemens dictum decretum approbat.

§.3. Nos igitur, qui fideles quoslibet pacis, & quietis amoenitate perfui summo pereoptamus, eundem Joannem Procuratorem Generalem, simulque dictam Congregationem Fulien. specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ipsi sumque Joannem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes: nec non litibus, & causis, si quae desuper inter Monachos Congregationis, & Fratres Mendicantes hujusmodi ubilibet pendeat, statum, & merita, aliorumque hic etiam forsan de necessitate exprimendorum, ac etiam decreti, scripturarum praedictorum, & inde sequentium quorumcumque tenores etiam veriores praesentibus pro sufficienter expressis habentes: nec non causam ad Nos advocantes, litemque hujusmodi penitus extinguentes, perpetuumque silentium desuper eisdem Fratribus Mendicantibus imponentes, hujusmodi supplicationibus inclinatis, decretum, & ordinationem praedicta, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in dictis scripturis content-

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

ta quaecumque, cum omnibus, & singulis inde sequutis, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus; ac illis perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus; omnesque, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum, de jure, usu, vel consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, vel necessariorum, ac quovis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel censeri possit supplemus; ac decretum, & ordinationem praedicta perpetuo valida, & efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

Et ubique ferri praecipit.

§.4. Nec non a dilectis filiis Ordinis Mendicantium hujusmodi Superioribus, & Fratribus, nunc, & pro tempore existentibus, ac quibusvis aliis, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit in futurum, perpetuo, firmiter, & inviolabiliter, ac ubique, praesertim in dicta Civitate Burdegalensi, observari, & adimpleri debere decernimus.

§.5. Et nihilominus pro potiori cautela, omnibus, & singulis Superioribus, & Fratribus quorumcumque Ordinum Mendicantium praesentibus, & futuris, praesertim vero dictae Civitatis Burdegalensis, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena, per contravenientes eo ipso, absque alia declaratione incurrenda, a qua non nisi per Romanum Pontificem tantum pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo constituti absolvi possint, ne dictam Congregationem Fulien. ac illius Monachos, nunc, & pro tempore existentes, super praemissis, aut eorum aliquo, molestare, inquietare, aut quoquo modo impedire praesumant, seu audeant, districtius inhibemus.

Excommunicationis poena contravenientibus infligit.

§.6. Decernentes praesentes literas, sub quibusvis suspensionibus, vel derogationibus, etiam a Sede Apostolica vel ejus Legatis, & aliis quomodolibet emanatis, & emanandis, comprehendi non posse, & quoties eas revocari, suspendi, aut eis in aliquo derogari, seu contra illas aliquid concedi contigerit, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas esse, & censeri. Et sic per quoscumque Judices, & locorum Ordinarios, aliosque Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam eisdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere; ac ex nunc irritum, & inane quidquid seu super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eisdem auctoritate, & tenore decernimus.

Clausulas praeservativas apponit.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Burdegalensi, & Episcopo Vasanen. seu eorum officialibus, & dilecto filio Curiae Caesarum Camerae Apostolicae

Executores deputat.

G g lica

lica generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Joannis Procuratoris Generalis, ac Monachorum Congregationis Fulienfis hujusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra Joannem Procuratorem, ac Monachos praedictos, & eorum singulos, confirmatione, approbatione, adjectione, suppletionem, inhibitionem, decreto, ac omnibus praemissis, nostrisque praesentibus literis hujusmodi pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper per quoscumque, quavis auctoritate fungentes, quomodolibet indebitum molestari. Contradictores, molestatores quoslibet, ac inobedientes, & rebelles, per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo; nec non legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas praedictas, etiam iteratis vicibus aggravando, interdictum ecclesiasticum imponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis omnibus derogat.

§.8. Non obstantibus felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, dummodo aliquis auctoritate praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictorum Congregationis, & Ordinis Fratrum Mendicantium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Ordini Mendicantium hujusmodi, ac illius Superioribus, Fratribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet, etiam motu proprio, etiam consistorialiter concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si eisdem Superioribus, & Fratribus Mendicantibus hujusmodi, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die nona Februarii, millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Pontificatus nostri Anno VIII.

CXC.

Jubilaeum pro Christianis in Regnis, Provinciis, Dominiis, & Locis Philippo III. Hispaniarum Regi subjectis ad implorandum divinum auxilium pro iusto, felicitique dictorum Dominiorum regimine.

Ex Regest. in Secret. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Universis Christianis in Regnis, Provinciis, Dominiis, & Locis charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, nec non etiam in Provinciis Belgii existentibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est descendens a Patre luminum: sed profecto inter praecleara divinae benignitatis munera iure optimo est numerandus Rex bonus a Deo Populo datus. Etenim pii, & Catholici Reges, & Principes, qui Sanctam Romanam Ecclesiam suam, & omnium fidelium Matrem, ac Magistram pie venerantur, eique in spiritu charitatis & obedientiae adherent, quique Sancto Dei timore sunt praediti, & iustitiam diligunt, ii nimirum Ecclesiae Dei, & Christianae Reipublicae magnas, & multiplices afferunt utilitates; sunt enim vere fidei propagatores, haeresum oppugnatores, Ecclesiarum defensores, & amplificatores, publicae pacis & tranquillitatis conservatores, & denique propugnatores sunt Populi Christiani adversus Infideles, & barbaras nationes. Quamobrem merito Sanctus Paulus Apostolus admonet, ut fierent in Ecclesia obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam vitam agamus in omni pietate, & castitate.

Procurium.

§.1. Cum ergo his proximis superioribus mensibus Princeps clarae mem. Philippus Secundus Rex Catholicus, sicut Deo placuit, ex hac arduosa vita emigrasset, grave vulnus res christiana publica accepit; Rex siquidem potentissimus, singulari prudentia, summo rerum usu, excellenti pietate, & zelo praeditus, magna apud omnes auctoritate praestans non tam sibi immaturo, quam Nobis, & eidem Christianae Reipublicae alieno tempore ereptus fuerat, cujus mortis, & publicae iacturae causa cum ex nostro pastoralis officii munere gravius commoveremur, magnopere recreati sumus literis charissimi in Christo filii nostri Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici ejus filii, quas illo ipso die, quo Rex Pater obierat, ad nos dedit; multa siquidem cum significatione pietatis, & devotionis

Philippus III. filium se Romanae Ecclesiae declarans divina ope adjuvari in sui Regni gubernatione petit.

tionis erga Nos, & erga hanc Sanctam Apostolicam Sedem, in qua, Deo auctore, meritis licet imparibus, praesidemus; se enim uti obedientem filium Nobiscum, & cum eadem Apostolica Sede conjunctissimum esse velle pollicebatur, nihilque apud se antiquius fore, quam causam Dei, & Catholicae Religionis. Quare in magnam spem erecti sumus, Deoque gratias egimus, quod tanto Regi talem filium successorem dedisset, qui non Regnorum tantum, sed paternae etiam pietatis, voluntatisque se haerem profiteretur: quam quidem spem, & expectationem nostram idem Rex & antea, & nuper maxime confirmavit iis literis, quas scripsit ad dilectum filium Nobilem Virum Antonium de Corduba, & de Cardona Ducem Suesae suum apud Nos, & hanc Sanctam Sedem Oratorem. Narrat enim non minus pia quam gravi oratione, omnes suas euras, & cogitationes in eo positas esse, ut eam gubernandi rationem inveniatur, quae Dei gloriae imprimis serviat, & populis sibi subjectis sit salutaris; se enim illud potissimum petere, & optare, ut sibi eos regere liceat in omni iustitia, pace, & tranquillitate, & eam vitam inire, & ea media adhibere, quae ad hunc finem consequendum magis idonea, atque accommodata videantur: scire se tamen humana consilia, & studia imbecilla plane esse, nisi coelestis gratiae ope fulciantur, & roborentur, eamque multa cum humilitate, multaque cum efficacia Deo expeti oportere: ob eam causam se Duci mandare, ut Nos adeat, atque a Nobis tanquam a communi patre, suoque praecipue suppliciter petat, ut ei tanquam obedienti filio, paternum affectum exhibeamus, spiritualesque Ecclesiae Thesauros benigna manu depromamus, quorum largitione Christianifideles invitemus, ut pias, & ardentis pro eodem Philippo Catholico Rege preces ad Deum fundant, nimirum Jubilaeo Christianis publice indicto ob eam ipsam causam nominatim, quae est de impetrando divino auxilio, ut ab eo, per quem Reges regnant, & qui est Princeps Regum Terra, detur eidem Philippo Regi spiritus sapientiae, & intellectus, spiritus consilii, & fortitudinis, ut pie, & iuste, & pacifice populos suos regat, & victoriam reportet de Infidelibus, & insensibilis nominis Christiano hostibus: se enim eo animo esse, ut pro Dei gloria, fidei defensione, & Catholica, atque Apostolica Ecclesiae exaltatione, Regna, opes, copias, & se ipsum impendere sit paratus eadem voluntate, devotione, & affectu, aut etiam majori, si fieri possit, quo Pater, Avus, majorisque sui fortissimi, & Catholici Principes impenderunt.

Clemens in eius Dominiis solennes Processiones, ac supplicationes

§.2. Nos igitur, qui eundem Philippum Regem uti filium nostrum charissimum gerimus in corde intimo, & in visceribus Jesu Christi, agnoscentes, & plurimum in Domino commendantes hoc tantum desiderium Catholico Rege dignum, qui in ipso Regni sui exordio veluti alter Sa-

lomon nequaquam a Deo dies multos, & vita longitudinem, aut terrenas divitias petit, sed cor docile, & sapientiam postulat ad discernendum iudicium, ut iuste, & recte, & ex praescripto legis Dei gubernet populum sibi creditum, populum multum nimis: cumque tam pia petitio non solum ad Provincias, & Regna ipsi Regi Philippo subiecta, sed etiam ad totius Christianae Reipublicae utilitatem pertineat, nihilque sit optabilius, aut salutarius, quam ut Reges intelligant, & erudiantur, & Deo ferviant in timore, qui pacem, & veram concordiam Regibus, & Principibus Christianis donare, & perpetuo conservare dignetur, ob eas causas ejusdem Philippi Regis Catholici supplicationibus inclinati, universis, & singulis utriusque sexus Christianis in Regnis, Provinciis, Dominiis, & Locis ejusdem Philippi Regis, nec non in Provinciis Belgii existentibus, postquam praesentes nostrae literae in singulis Civitatibus, & Terris dictorum Regnorum, Provinciarum, Dominiorum, & Locorum, necnon Provinciarum Belgii publicatae fuerint, prima scilicet hebdomada immediate sequens, solennes processiones, & supplicationes ad Ecclesiam, seu Ecclesias ibidem per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut de eorum mandato, & iis deficientibus per eos, qui curam exercent animarum, deputandam, seu deputandas diebus dictae hebdomadae per eos designandis, per praesentes indicimus, ad quas iidem locorum Ordinarii, & alij praedicti universo Clero, & Populo comitantibus supplices adeant, ipsaque processiones, & supplicationes celebrent, Deumque Patrem Omnipotentem pro felici ejusdem Philippi gubernatione, ac directione, & pro diuturna omnium illius ditionum pace, & tranquillitate, nec non pro haeresum extirpatione, & Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione humiliter deprecantur.

§.3. Ut vero a divina bonitate, atque clementia uberiores communis deprecationis fructus capiant, eos per viscera misericordiae Dei nostri hortamur, atque obsecramus, ut dicta hebdomada, vel saltem altera sequenti, postquam praesentes literae in eisdem locis, ut praesertur, publicatae fuerint, salutari poenitentiae Sacramento se ad divinam in praemissis opem impetrandam praeparant, dictam vero Ecclesiam, seu Ecclesias, ut praesertur deputandas quocumque die, vel quibuscumque diebus dictae primae, vel sequentis hebdomadae saltem semel devote visitent, & quarta, & sexta feria, & Sabbato ejusdem hebdomadae, vel sequentis jejument, ac praeterea pauperibus, & indigentibus personis, aut locis piis elemosinas arbitrio suo erogent, atque intra hoc tempus tam primae, quam secundae hebdomadae alicui Presbytero ab Ordinario loci approbato peccata sua confiteantur, & Dominica prima, aut secunda, vel alio dictae prioris, aut sequentis hebdomadae die, ut supra dictum est, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum devote suscipiant.

Aliaque pia opera, quae hic designat, fieri mandat.

Regularibus vero personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, aut aliis in carcere existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui superius expressa, vel eorum aliqua facere, & implere nequeverint, Presbyter Confessarius, quem elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutandi, vel in aliud proximum tamen tempus prorogandi, facultatem habeat.

Eaque facientibus plenaria in forma Jubilæi concedit indulgentiam.

§.4. Quæ omnia, ut prædicti Christifideles eo libentius præstare studeant, quo uberius spiritualibus muneribus, & gratiis se reficiendos esse cognoverint: de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Deus Nobis licet indignis contulit, Thesauros Ecclesiæ, quorum dispensatores ejus benignitate facti sumus, copiose aperientes, universis, & singulis prædictis, qui præmissa modo, & forma præscriptis fecerint, & impleverint, plenarissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, veniam, & remissionem, sicut in Anno Jubilæi visitantibus certas Basilicas intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore præsentium concedimus, & imperitur.

Facultateque eligendis ab unoquoque Confessariis tribuit.

§.5. Nec non iisdem Christifidelibus utriusque sexus tam Laicis, quam Ecclesiasticis, sive Secularibus, sive cujusvis Ordinis, & Congregationis, seu Instituti Regularibus indulgemus, ut sibi eligere possint quemcumque Presbyterum confessorium tam Secularem, quam cujusvis Ordinis, vel Instituti Regularem ex approbatis ab Ordinariis locorum, ut præfertur, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & censuris a Jure, vel ab homine quovis modo, & causa latis, seu inflicis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam in casibus tam locorum Ordinariis, quam Nobis, & Sedi Apostolicæ, etiam in literis die Coena Domini legi consuetis, atque alias etiam per quascumque Nostras, vel Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reservatis in foro tantum conscientie hac vice solum absolvere. Et insuper vota quæcumque (Religionis, & Castitatis dumtaxat exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, ac aliis ejus arbitrio injungendis, possint, & valeant.

Præsentium publicatio faciendâ.

§.6. Mandantes propterea, & in virtute Sanctæ Obedientiæ districte præcipien. omnibus Ven. Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & aliis quibuscumque locorum Ordinariis, & aliis supradictis, ad quos pertinet, ut cum præsentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim per suas Ecclesias, Civitates, Oppi-

da, Terras, Loca, Dioceses publicent, & promulgent, & publicari, & promulgari faciant, Clero, & Populo sibi subiecto solemnes processiones, & supplicationes pariter indicant, & celebrent.

Exceptiones.

§.7. Per præsentem autem non intendimus super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate quoquo modo contracta aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, aut in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientie: Neque & iis præsentem nostras literas ullo modo suffragari posse, & debere, qui ab aliquo Judice excommunicati, suspensi, vel interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis hujusmodi Jubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordaverint. Præsentibus usque ad annum Jubilæi exclusive dumtaxat valentur.

Obstantium derogatio.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus absolvendi facultas in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatis, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilæi Indulgentiarum, aut facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio: aut specialis derogatio fiat, cuique suffragare queant, nec non Regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive Institutorum Regularium Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque Institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, aut quævis alia forma exquisita ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & forma in illis tradita penitus pro servata habentes, hac vice specialiter nominatim, & expresse ad effectum præsentium dumtaxat derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis.

§.8. Volumus autem, ut præsentium transumptis &c. Datum Romæ apud S. Petrum sub Anno Piscatoris, die 26. Februarii 1599, Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 26. Februarii 1599. An. VIII.

Admo-

CXCI.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Admonetur Hispaniarum Rex, ut probos, idoneosque viros ad Episcopatus proponat, crebras Episcoporum translationes non petat, & eorum opera extra eorumdem Ecclesias non utatur, addita revocatione cujuscumque dispensationis eis concessæ non residendi &c.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Collata Deo Philippo Regi beneficia ad ejus memoriam revocantur Clemens.

Magna dona, Philippe Rex Catholice, magna in te collata sunt beneficia, ab eo, qui dives est in misericordia, per quem Reges regnant, qui solus est Dominus, & Princeps Regum Terræ. Et Nos quidem de tua Majestatis pietate, & prudentia facile Nobis persuademus, quod eadem tam multa, & præclara Dei munera crebro ad animum tuum revoces, tecumque attentius recogites, quid Te facere oporteat, ut placeas ei, qui te tot Regnis, & Provinciis amplissimis præfecit, cumque Te pio affectu cum Sancto Propheta precari arbitramur verbis illis, Domine doce me facere voluntatem tuam, quæ certe omnium veri boni, & felicitatis, & status conservandi optima, & tutissima est regula. Ille vero, qui humilibus dat gratiam, & in cujus manu corda Regum præcipue sunt, si ambuleris recte coram eo, si servieris illi in veritate, & gloriam ejus quaesieris in corde perfecto, adjuvabit Te potenti dextera sua, firmabit super Te oculos suos, & custodiet Te in omnibus viis tuis, & dabit Tibi spiritum sapientiæ, & intellectus, spiritum consilii, & fortitudinis, ut juste, & pie, & feliciter regas Populum Dei.

Eundem hortatur, seduli adhibeat curam in eligendis iis, qui ad Episcopatum sunt promovendi.

§.2. Sed cum multis aliis in rebus optime Deo juvante mereri potes de Catholica Religione, de Christiana Republica, & de Regnis tuis, tum in eo potissimum, si ex ea facultate, quæ majoribus tuis, & tibi attributa est ex benignitate Summorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, viros vitæ integritate, prudentia, & doctrina præstantes, zelo honoris Dei, & salutis animarum incensos, omni denique ex parte idoneos Nobis, & huic Sanctæ Sedi, in qua immeriti præsidemus, proposueris, & nominaveris, quos Ecclesiæ Catholice auctoritate præficiamus. Neque vero existimamus, necesse esse Nos pluribus verbis M. T. exponere, quam necessaria res sit, & quanti momenti honorum Episcoporum electio: hi sunt Duces Populorum ad æternam salutem, hi sunt lux Mundi, & sal Terræ, hi sunt lucernæ posite supra sublime candelabrum, ut luceant supra sublime candelabrum, & nisi divinarum rerum cura, & quæ ad Religionem pertinent, recte per bonos Episcopos disponantur, nullo modo possunt res humane tuto consistere, sed magnam civis etiam administrationis per-

turbationem existere necesse est, quod nimis multa, & veterum, & nostrorum temporum exempla declarant. Hortamur igitur Te, fili charissime, ut summam hac in re diligentiam adhibeas, omnique humano affectu abjecto, ut Te facturum confidimus, ad solam Dei gloriam aspicias: multi enim periculi est in re tam gravi a via recta aberrare, & communicare peccatis alienis. Deinde a Tua Majestate petimus etiam, atque etiam, ne viros spurios, & illegitimos, & non ex justo matrimonio procreatos Nobis proponas: id enim Sacrorum Canonum, & Conciliorum Decreta valde abhorrent, nihil enim in Domum Dei, quam decet sanctitudo, inquinatum ingredi debet, multo minus is, qui cæteris præest: nam qui continentia Magister constituitur, hanc paternæ incontinentiæ memoriam secum perpetuo circumferre nimis absurdum est. Egimus etiam ea de re cum clara memoria Philippo Rege Patre tuo, ne ejusmodi homines ad Ecclesias nominaret, neve in eam Nos necessitatem adduceret, ut eos rejiceremus, quod Majestati Tuae nunc etiam significamus.

Neve crebra eorum translationes petat

§.3. Et quoniam res Hispaniæ non parum Nobis nota sunt, nam bis in Hispania fuimus, diuque in ea versati multa animadvertimus, præsertim, quæ ad Episcopos pertinent, non solum Majestatem Tuam requirimus, ut viros ex legitimo matrimonio natos tantum proponas, quos ad nominationem tuam Ecclesiis præficiamus Episcopos, & Pastores, sed illud quoque Te efficaciter in Domino hortamur, & rogamus, ne crebras a Nobis Episcoporum ab una ad Ecclesiam aliam translationes petas, nisi iusta, & imprimis gravi de causa, nam etsi Sacri Canones non omnino id prohibent, veras tamen, & non leves transferendi causas postulant, ut non ambitioni, & avaritiæ, sed majori Dei gloria, & Populorum utilitati serviatur, nunc autem quam frequens ea consuetudo in Hispania sit, ac nullo fere casu ponderare, & delectu, quotidie videmus, & ingemiscimus: ex hoc siquidem veluti fonte multa incommoda, quin potius detrimenta promanant. Etenim Episcopi complures non vere, & ex animo cum sua Ecclesia spirituale matrimonium contrahunt magna cum injuria tanti Sacramenti, sed tanquam falsi amatores simulate, & ad tempus amant ad ditios, & amplioris sponse nuptias aspirantes. Itaque quasi paulo post discessuri, nec gregem suum ex toto corde amant, nec manum ad aratrum spiritualis culturæ fortiter admovent: multa in specie tantum agunt, multa prætereunt, ac negligunt, & denique mercenarii potius, quam Pastoris personam agunt, atque ut multa prætermittamus ex ipsis Ecclesiis hoc est, ex earum edificio, & structura, & fartis testis, earumque ornamentis, & Ecclesiastica suppellestile poterit Majestas tua cætera conjicere, atque æstimare: plurima enim multa institutione indigent, neque satis pro earum dignitate sunt ornata, & instructa, cum tam-

men Hispanienses Ecclesie fere omnes, quod nemo ignorat, divites sint, & copiose. Quid illa adhuc graviora, quae non sine multo doloris sensu commemorari possunt, nimirum, quod multi Hispaniarum Episcopi ita vitam instituunt, ac si Principes saeculi essent, non autem Ministri Christi, & dispensatores Mysteriorum eius. Itaque in ipsa familia, & in omni domestico apparatus, & externarum rerum splendore, Seculares Principes videri volunt, ab iis vero quae propria Episcoporum sunt, & in quibus non illa umbratilis, sed vera, & solida Episcopalis dignitas consistit, ab iis magno opere abhorrent; Hinc illa non minus luctuosa, quam absurda, non missas ritu solemniter celebrare, raro divinis officiis interesse, non salutari Verbi Dei pabulo fidelem Populum pascere, non Sacramenta, quibus caelestis gratia continetur, ministrare, non Sacros Ordines conferre, & statim temporibus clericalis militiae delectum habere, & novos milites conscribere. Postremo Ecclesias, & Dioeceses suas non visitare, neque agnoscere vultum pecoris sui, cum tamen nihil Episcopali visitatione aut utilius sit, aut magis necessarium, sive ad Catholicam Religionem conservandam, sive ad Dei cultum augendum, sive ad Cleri disciplinam confirmandam, & Populi devotionem excitandam: sed haec, & caetera hoc de genere complura a multis Hispaniae Episcopis, quasi eorum gravitate, & persona minus digna negliguntur, aut ad suffraganeos, & Vicarios rejiciuntur, quorum non sunt oves propriae. Ita leo rugiens, & lupus rapax pretiosas animas rapit, & devorat, & ager Dominicus, qui diligenter excoltus fructus vitae, & salutis ederet uberrimos, spinis, & vepribus horret, & vitia, & peccata undique excreverunt. Haec dolenter enumeramus, quae non alieno relatu didicimus, sed ipsi olim in Hispania vidimus, de quibus etiam ad ipsos Episcopos fratres nostros superioribus mensibus literas dedimus zelo Dei, & pastoralis officii stimulis, & omnium Ecclesiarum sollicitudine permoti. Magna igitur sibi charissime cura, & providentia adhibenda est in iis nominandis, qui in Episcopatu, non inane fallacis mundi gloriam, sed Jesum Christum quaerant, & hunc Crucifixum, & animas ament ardentissime, easque Christo Domino lucrari studeant, pro quarum salute Agnus ipse innocens, & immaculatus occisus est.

Neve eos ad Aulam vocet, aut eorum opera extra Ecclesias utantur nisi ob causas per graves.

§.4. Et quoniam Episcoporum assidua commoratio, & residentia in propriis Ecclesiis, supra quam verbis ullis exprimi possit, necessaria est; hortamur Majestatem tuam, & rogamus in Domino, ut quam rarissime, & non nisi ob causas pergraves Archiepiscopos, & Episcopos ad Aulam tuam Regiam voces, aut in ea detineas, eorumve opera extra suas Ecclesias utaris. Episcopus speculator est, in sua vigilia debet insistere, Pastor est, oves tueri, & verbo, atque exemplo pascere cum oportet: nimis periculosum est Gubernatorem navem in tempestatibus deserere, & spiritua-

lem medicum aegrotis relicto alio proficisci. Denique omnia nomina, quae in divinis literis, aut a Sanctis Patribus de Episcopis ad eorum officium exprimendum usurpantur Patris. Magistri, Sponsi, & caetera id genus Episcopalis residentiae necessitatem indicant, & declarant; ut interea hoc loco Sacros Canones silentio praetereamus, & Conciliorum Tridentini praesertim gravissima Decreta.

§.5. Ergo ut Praesules, & Pastores sui muneris officio, in suis Ecclesiis, ut par est fungantur, neve ad excusationes excusandas aliquid praetexant, quominus in suis Ecclesiis resident; Nos motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, & de Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, & licentias quibusvis Archiepiscopis, & Episcopis Regnorum Hispaniarum, quantumvis Generalis, & aliorum Inquisitorum haereticae pravitatis doctorum Regnorum munere fungentibus, ac speciali nota dignis in eorum Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis non residentibus, & nihilominus interim earundem Ecclesiarum Mensurarum Archiepiscopatum, & Episcopatum fructus, redditus, & proventus integre percipiendi, ad breve, seu longum tempus quicumque de causa, seu occasione, & ut praefertur officii generalis, aut alterius Inquisitoris hujusmodi in eisdem Hispaniarum Regnis etiam motu simili, aut ad eisdem clarae memoriae Philippi Hispaniarum Regis Catholici genitoris tui, seu ad Majestatis Tuae instantiam per Nos, aut quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros respective concessas, attributas, & confirmatas Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo revocamus, annullamus, & abolemus, ac ex nunc deinceps nullius roboris, vel momenti fore, & esse, ac nemini eorum aliquo pacto suffragari posse, sed quemcumque doctorum Archiepiscoporum, & Episcoporum a die, quo praesentis nostrae revocationis notitiam quovis modo habuerint, teneri statim, etiam dimissis supradictis officiis, & omni mora sublata, ad eorum Ecclesias personaliter accedere, & apud illas cum effectu residere, alioquin poenas non residentium eo ipso absque aliqua declaratione desuper facienda incurtere, ac fructus suos facere non posse.

Revocat quatenus dispensationes super residentia haecenus concessas.

§.6. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & declaramus. Hortamur autem in Domino Majestatem Tuam, ut praesentem nostram revocationem eisdem Archiepiscopis, & Episcopis quamprimum notificari faciat, ne quibusquam eorum ignorantiam allegare, & eo praetextu sese valeat excusare.

Clausula.

§.7. Non obstantibus praemissis licentis,

Derogatio contrarium.

tiis, & facultatibus illis, & eorum cuilibet, ut praefertur, concessis, ac quatenus opus sit, Regula nostra de non tollendo Jure quaesito, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis, etiam Officio Sanctissimae Inquisitionis in genere, aut cuiuscumque ex praedictis Archiepiscopis, & Episcopis in specie sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac irritantibus in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi praesentibus pro expressis, & ad verbum infertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 26. Februarii 1599. An.VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 26. Februarii 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

CXCII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Civitati Ferrariensi conceditur, ut apud Sedem Apostolicam Oratorem habere, & retinere possit, cui locus in Cappella, & aliis actibus publicis Pontificiis ad instar aliorum Oratorum designatur.

Dilectis filiis Judicis Sapientum, ac Sapientibus, & Consiliariis Civitatis nostrae Ferrariensis.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Paterna nostra erga Vos, ac Civitatem nostram Ferrariensem, quos in visceribus gerimus charitatis, voluntas Nos inducit, ut nullam Vos cohonestandi, ac privilegiis, & gratiis ornandi occasionem praetermittamus.

Concessio, de qua in rubrica.

§.1. Motu igitur proprio, ac ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, Vobis, ut unum Oratorem a Vobis juxta formam alias per Nos praescriptam eligendum ad Nos, & Apostolicam Sedem mittere, & in Romana Curia retinere valeatis, qui Orator apud Nos, & eandem Sedem residere, & locum in Cappella nostra Pontificia, ac in quibuscumque aliis actibus solemnibus, in quibus Nos, & pro tempore existentes Romani Pontifices cum Curia nostra, & Principum, ac aliarum Civitatum Oratoribus adeste solemus, per Nos assignandum locum habere, ac quibuscumque honoribus, privilegiis, praerogativis, & favoribus, quibus alii Civitatum Nobis, & S. R. E. subjectarum Oratores frui, & gaudere solent, & possunt, pari modo frui,

& gaudere possit, & debeat auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrarium.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 1. Martii 1599. An.VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 1. Martii 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

CXCIII.

Confirmantur Statuta Congregationis Montis Virginis Ordinis S. Benedicti antiquis abrogatis.

Ex Regest. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter gravissimas curas, quibus assidue premimur, de statu quoque Religiosorum feliciter dirigendo assidue cogitamus, & ea, quae pro eorumdem Religiosorum prospero regimine, mandato nostro provide statuta sunt, ut perpetuo, ac inviolate observentur, Apostolica firmitatis robore communitimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Exordium.

§.1. Alias siquidem cum ex dilectorum filiorum Visitorum Apostolicorum Congregationis Montis Virginis S. Benedicti relatione accepissemus, quod licet alias mandato felicis rec. Pii Papae V. Praedecessoris nostri, quaedam Statuta, & Constitutiones, seu Ordinationes in praedicta Congregatione Montis Virginis per illius Religiosos perpetuo observanda per tres S. R. E. Cardinales ab ipso Pio Praedecessore tunc deputed edita, & per ipsum Pium Praedecessorem motu proprio cum clausula sublata, & decreto irritanti confirmata fuissent, prout in eisdem Pii Praedecessoris literis sub datum Anno Incarnationis Dominicae 1566. 5. Kal. Martii Pontificatus sui anno secundo, plenius continetur, ex quibus tamen Statutis, & Ordinationibus postea per ipsummet Pium, nec non etiam per sae. me. Gregorium XIII., & Sixtum V. etiam Praedecessores nostros multa sublata fuerunt, nihilominus ex multiplicitate, & diversitate tam praedictorum, quam aliorum praedictae Congregationis Statutorum, seu Constitutionum, & Ordinationum magna in praedicta Congregatione confusio generari videbatur, ac pro ipsius Congregationis, & illius Monachorum quiete, & monastica disciplina observantia maxime expediebat, novam statutorum hujusmodi normam ad praescriptum Regulae S. Benedicti illis consitui.

Ex pluralitate statutorum confusio in hac Congregatione oriebatur.

§.2. Nos salubri dictae Congregationis directioni, ac regimini pro nostra pastorali sollicitudine, quantum in Domino poteramus, prospicere cupientes, matura praehabita consideratione nonnulla Statuta, & Ordinationes, ac declarationes juxta dictam Regulam S. Benedicti in eadem Congregatione

Clemens delectus a se viris novam statutorum compilationem mandavit.